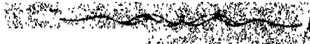

శ్రీ [illegible]రంగశతకము

ఇది

[illegible]

మంగు వెంకటరంగనాథరావుచే

ముద్రింపఁబడియెను.

మొదటి కూర్పు 1000 ప్రతులు

కాకినాడ.

శ్రీ వెంకటేశ్వర [illegible] ముద్రాక్షరశాల.

1913

వెల 0—3—0

శుభమస్తు.

అవిఘ్నమస్తు

శ్రీగురుభ్యోనమః.

నక్షాలిపింగరితేకము.

ఇందు ౧ లగాయతు ౧౫ వరకు రాయభట్టువీరరాఘవకవివర్యునిచేతను ౧౬ మొదలుకొని ౧౮ వరకు నాదెళ్ల కామరాజకవిశ్రేష్ఠునిచేతను రచియింపఁబడెను.

(నాందీపద్యము ౧.)

సీ॥ శ్రీమంతుఁడగు బలరామయ్య మెభాతి
ప్రసమితో మితసాభవృతుభాతి । సంయుగోద్య
సంయుమ మిత్రాత పరగనిశ్చైపట్టు పచ్చుపాత్ర । నా
తల్లి నుతుఁడు దేవకివారి ప్రియదూతరాకాని యు
గబలి నీకుదాత । తగుడుంతెలిస సొగసాయుగ
ముత్రిత భామిని నేతని భాగ్యనిధి॥ గీ॥ నీకునెప్పుం
గ మున్ను మున్ని టినేత. బటుయుగోడ్తు నుఁబెం
చె బాలచేత । శతుప్రమదఘంగ సఫఘస త్రాప
లాంగ, సూరిచిత్తాబ్జభృంగ కసల్తారిరంగ. ౧ సీ॥ మ

దనావతారని నుదుటి కస్తురిబొట్టు మిసిమిసిలాడు
నీ మీసకట్టు । ఘనమెన్న గనపయు దాటుదు నీగు
ట్టు కర్పూర వరులనీ కాలిమట్టు। పటువైన వైకుంఠ
పట్నము నీతెట్టు ఘనసాధులందునీ కనికిపట్టు।
మాయతో మాయనీ జాయమా కనికట్టు రోసిగొ
లదినన్ను రోటగట్టు । నేడు నిరులియ్యకున్న నా
తోడతిట్టు, బడకు మువగుడ నిన్ను నేనిడితిపట్టు। క.
సీ॥ భావింప దేవకీ దేవియు నీయవ్వ కాళింది నీకు ని
వ్వాటిలివ్వ । పెరుగు గొల్లదినీకు బెట్టు గజ్జనయ
వ్వ రాధిక నిను జేయు రతినివ్వ । నెలతల గను
గొని నిప్పమిసియుయవ్వ భద్రినిన్ కీల్బడబట్టియవ్వ
నిబులాకీపోది నేటిపబ్రిషరవ్వ రాకొనిమూకకును
కుడువ్వ॥ మొరపినప్రగిడ నాతోడ మొసనినివ్వ,
వరిపయప్రగివె వాసుదేవావతార్వ॥ క. ౩. సీ॥ నర
సంపుష్పయుక్తిగో నతిపట్టి నిచెట్టు పొసగనీపాసుపు ఘట్టి
మెట్టు । కట్టితి కటిమీద గొల్లబంగరుబట్టు గొల్లభా
మినులనిన్ గొట్టితిట్టు । ఘనజగంబులమూడు గ
న్నది నీపొట్టి తగిలి వాసులునీకు పంచ మెట్టు । సం
దుని కలిమి న్నందిరోటనుగట్టి కొంపలినెపొట్టను

కొడుకుపుట్టి । చెలగి తాబేటివేసుచు మోసితివిగ
ప్పు, నేరితిరిగితి ధన్యులు చెప్పుట్టి॥ క॥ సీ॥ నిలవె
ఘుమాదాలు నేలునిమెయిగప్పు నిలకంభపపంచ ని
యుతిక్కొప్పునిచేపనింపప్పి టిపాసిగప్పు నిఠుం
టివపసిపర్ణిపనప్పు। నిజరామగారివాసితిబాసిసు
ప్పు నిపేవిరాయగింప్లనిలుపగొప్పు గికసాంధిప్రపు నె
రిగతప్పులుచెప్పు నిప్రభుపంచుకే నెయ్యపప్పు॥ రాఘ
నామణిపోడిగిపరపికపప్పు, చెలగిబిగియించుదుప్లి
నిచెయ్యపప్పు॥ క. ౫ సీ॥ పతిరాయుపని మెచ్చి రా
ధగప్పెసురాల్ప సత్యభామిననీయు సరసనిల్ప । సక్తి
నేచేపని రూపగన్ గొనిపిల్ప కయసంప ధపుష్పసం
చయసురాల్ప । పవరింపగానికు పానుపయ్యేసుది
ల్ప సిపొట్టుపుట్టిన సినుప్రనల్ప । గోపికామణులు ని
కోల్ప గట్టిగగోల్ప నిచిన్న సుతుపు పలరాపుల్ప
పండినిపండుదెబ్బది రెంపుపేల్ప, పసచపలగట్టి
బోతివాలంకగోల్ప॥ క. ౬. సీ॥ వసనిమరోగ్యఘను నే
లించితివిధ్లి ఘసయశోదమ్మ నిసుగన్న తల్లి । యె
న్న గనెమోసపు పుస్న పండాపిల్లి తలపనికల సుధ
పద్మచెల్లిపంటిగాకాపపంటునటగొలుప్లిసాఠం

ప్రేమాను పాలవెల్లి । పొసగుపాల్ చట్లను బెట్టినాప
ట్టిల్లి వెన్నెకుమారులుకున్నమంఖల్లి । రహిని నీమీద
బుక్కా యరాఘవల్లి, మొనసి నీ వెక్క ఖగరాజు
మోపుతల్లి॥ క. ౩. సీ॥ కీల్బుతో పర్యకిరి దేవిని
సువేశ్రియురతి జేయు కమ్మని రాఘదాయు । కాళింది కేళ్
పోయు గంధపంకమునాయు నసుగాదమ్మున భద్ర
మునపనేయు । స్నానంబగునాయు నగ్రపన్నగా
యు నీలిదిక్కైన హోమ్రయుకమునాయు । మరు
దుహాభ్రాలుదేయు మహాప్రసంతునుగాయు కమల
సంభవురాయు గాలిపోయు॥ వెలసి బృందావనంబు
తో వింతలాయె సంపదబృందములకు నాయంయకూ
యె॥ క. ౪ సీ॥ పోలింప సుప్రభాష్ప్య బోలునునీకు
కుక్క వెక్కటియ్యంబుల నొప్పు వెక్క । లసులక
లంబుల నడుగంటగను ద్రొక్క మదిరాక్షి రా
ధనీ యెదుటతక్క । నయ్యాటలకు వేడ నత్యభా
మిని మొక్క ప్రియసుదంతత్వదియ ప్రేమనిక్క
శుభ జాంబవతియు నీ సభనునాట్యముద్రొక్క న
తిమిత్రవింపనీ రతులసాక్క॥ బోవరావేల యి
ట్టు జేసేప్రటక్క, నిరసనమనాను పిలివ్వనీవెనిక్క

శా॥ ౯ సీ॥ దాసని పసంపాలు ద్రావిడంనితిపయ్య
వి యయ్యని కల్మోవి తీయ్యనయ్య। అయ్యగోడ
యు తరాగటుయ్యాల నివ్వయ్య రాఘనితొసు ప
రితియు జెయ్య। వెలసి నుదంటినిన్ వివిచుంట్లచేప్రి
య్య యలసత్యభామని కారతియ్య। ఘనమిత్రపిం
చదా గంధము మెయిబయ్య సొగసుదాంబతి నీ
నగలుడోయ్య। తలచి కాగింది చేసిని తలకు బో
య్య వెలసి పసులన్ని నీచేతి మేపుమయ్య॥శ. ౧౦

సీ॥ రావణు పురిగాల్చ నిప్రబంధిసకోతి బంధ
స్త్రీ జేసెనీ పదపు బూతి। నేస్త్రకాడెప్పుడు నీకుపు
రారాతి తొగలకు పగతుని సొగసుజాతి। అఖి
లాండభాతిని యట్టిపరంజ్యోతి యెనసిదాసులకుని
విభవభూతి। దశకంఠుమీద నీయాశరచిత్రస్వాతి జ
డిగర్భించిన స్వామినైతి। నేతునేతాచలఖ్యాతి జే
సితిగజ, దొంగనైనాపు నాచేత దొరికితివి తు॥శ. ౧౧

సీ॥విదురుయింటి దేసుముందు వెలసికనువిందు ధృతరా
ష్ట్రునయసిమదిపసందు। రాఘనితోసుపరితిజెందిమ
రపొందు నెరిసుదంతియుగోరుసీదుపొందు హాసని
మోము షోడశకళాపూర్ణేందు అవ్వదేవతలు నీక

న్నక్రీమునినుబ్రస్తుతించిన నేసిరి జేకొంపు నేర్పు
నీప్రసు నేసుగందు । సుసుజిహాసుల వేదనామునసుగం
మనీరజాత భవ్రంతుదానికుగంము॥ శ. ౧౨ సీ॥ నీకంట
దశకంఠు నిచుంతు నాకనోపు సామిజేసుభార్య
సత్యభామ । రుక్మిణీమణిమిద రూఢిగా నిసేవ్రమునం
పంబు నీ మోహము పంపుకూమ । జానకీపమణి సత్త
సకుంప మీకూము నెరిసమోహ్యాసుచుట్టు నిసుసీమ
రామదాసులపోవ్రిప రావశేషుసేవ్రమచన్న ప్యని
కు కౌశల్య రోము॥ శకటుమృద్ధిము సకల రాక్షసవి
రామ, పతితపావన నామమువాసనీపు॥ శ. ౧౩ సీ॥ వ
లసిచ్చు రాధికా వనిత నీకునివాళి కనుగొని రుక్మిణి
గొనెవిరాళి । నీలపీలికా పాళినిరోమాళి మూవిత
మత్రాళినిముమూళి॥ సత్యభామినిగాడుసపనమ్మ్రధకే
ళి బంధస్త్రీజేసె నిపాదఘూళి । రాజితసౌందర్యరా
జతేజోహేళి యసమతోన్నత వినుతకాళి॥ యిం
ద్రవైభవ సంకల్ప చంద్రమౌళి, నీకు మ్రొక్కెదన
సామిగా మాకు మేళి॥ శ॥ ౧౪ సీ॥ ముదమొంద
వీనుల ముత్యాల చౌకట్లు మహానిష్ఠ భోగమబ్రా
హ్మణులుభక్తు । చెక చెక రాము రాఘవునేను చేప

ట్లు కెరలినీయువిదలకిచ్చినెట్లు । నీకుగోపికల
తో నేవేళ మాటట్లు తొలగకేళి విష్ణు తోడినాట్లు
వరగ నీయెదమీద భద్రమస్త్రానహోట్లు విష్ణుపక్ష
ద్దీ వెలిసెట్లు॥ నిన్ను పోగ్రనిక నిన్నునే చేతువట్లు, వ
గమే నిరలిస్తు దాతపట॥ శ. ౧౫ సీ॥ మచ్చమైర
రంపు మొసకుమునుద్రించు వెలయు నీచేతిలో ని
రులచెండు। ఘనముగా నీప్రనార్పినది కోతులదం
డు వొరపు నీవెదపట్టు వొండపండు। చిలువలరేడు
నీశిరముకిద్రించుటీ వింతు నినువప్పవటు రాఘనములు
రెండు। వరగ నుదంతి నీపక్కలో పెలసుండుకడు
జగంబులునీకు కదుప్పునిండు॥ పొసగగోపికలకు ని
కుసు బాతుబండు, నీవ్వటిల్లంగనిరులుమాకిచ్చారం
డు॥ శ. ౧౬ సీ॥ ఆకాశగంగనీయంఘ్రియు గను
పిల్లఅలనేరేడు నీయొడలుపల్ల। తగగొల్లలింగ్లసిద
ప్పి చిక్కనిచల్ల కడలి నీవెసుబంగారుశల్ల।రాధిక
నిరులు నీమిదను పెదచల్ల యెల్లలోకములు నీపల్ల
సిల్ల। దేవరాస్త్రంబున రావణు డిలదల్ల హారుని
ల్లు నీకొక్కనిరుగుపల్లి॥ నీలక్షిమిల్ల గోపికల్ నిన్ను
నొల్ల, జేసితిసామి యుకోకుచట్లుభల్లి॥ శ. ౧౭ సీ॥

ఎన్నగ యెవ్వడు మీయన్న ద్రాగినకల్లు గొప్ప
గ నేడెప్పు డప్పవిల్లు । రంగైన శివరాత్రి జంగము
నీయిల్లు అసితాభ్రమగును నీదయినయొళ్ళు । మం
చినీళ్లదమమీ మూమవృష్ప్యలు నీయుగ్గ రుక్మదేనె
లతగిల్లు మేనత్త పాలింట్లమేజుత్తు నీగోళ్లు నీయిం
టి పరసిట్లునివ్వటిల్లునీమాకురుడు వ్రాసేపి నెరినిడు
ళ్లు । లోకమంతు సమస్తంబు నీకు జెల్లు। క॥ సీ. అమ
రాదు తెరుగుదు రయ్యదేవరనాడు యుందిరాదేవి
నీకీడుజోడు । వైకుంఠపురము దేవరవాలికినినీడు వ
టుపర్వ నీచెయ్యి బలినివేడు । నీనేస్తకానికి నేత్రం
బులోకమూడుయిన్నాళ్లనిన్నునే నెరుకకాడు।నీ
పదంబులతోడు నీపదంబు లెపాడు లేదునామన నె
టు లేదు చూడు । ఎంతగా వార్ధమినాడు కొంత
వూడు, యెనసిజగముల లేడు నీయంతవాడు। క.
౧౬ సీ॥ నలువైన చిన్నిచుక్కలబోలు నీ గోళ్లు కమ్మ
నీమరదికి రొమ్ముగుళ్లు । యన్న రామునికి నీకన్న ద
మ్ములపాళ్లు అంటి నీ వీనుల కంటుజోళ్లు । ఓపావనా
కార నీపేరు పెరుమాళ్లు రహిని నీమెడ వేళ్లు రవల
పోళ్లు । అరయుగా నీభార్యతిరుగును పొదుగిళ్లు నీసు

తులిఖించేవి నెరినిదులు। కోరిరావణ లంకలో నీదు
తళ్లు, చెన్న గొల్లవ వగుదుగాదినవిదూళ్ళ। శ॥౨౦
సీ॥ రావనిరుక్మిణి జేపించెనుజాబు నెరిరంగ
నాంచారి నీపుజాబు। రహానినీపేరు నారాయణ
ఖాస్నాబు నీచుట్టములగారు డాచలాబు। యిల
రావణుకుకొంత యెరుగును నీజాబు నిజభక్తులకు
దెల్పు నీజవాబు। దానవినీకు పార్థాసి యయ్యెఖ
రాబు కరిమొఱవిన్న చక్రానినవాబు। ముక్తులి
చ్చెడు వైకుంఠముని మునసబు వంటరిని నేసునను
బ్రోవవయ్యాబాబు॥ శ॥ ౨౧ సీ॥ గురిమీరగానిన్ను
గూర్తునేకప్రాస నీప్రయత్న ముగల్గ నేప్రయాస।
నూరుపదార్కా వృ పేరులన్నియు నీకుములుజేయ
బూనితి బలుతమాస। గట్టిగానిన్ను నే ముట్టిచేసితి
బాస నిద్ధరయందు యుష్మద్దయాస। ముద్రంబునా
మీద బోర్లింతువనియాస బూనియున్నా నడియేసు
దాస। దాసదానుడు నీకునే ధవళహాస, మానితో
ల్లాస కోటిమన్మథవిలాస ॥ శ ౨౨ ॥ సీ॥ నాలుగు
మోములబాలునిగనుబొడ్డునీక ఘాడుఘురంబుపూ
కులద్దు। గోలొకాండపాఘ్నాయ కూత్రువైబుకుంబె

ద్దముగ్గరిలో నీవు మొదటిపోద్దు। వయ్య నీనో
టిలో నెయ్యిమీగడబిద్దు మిముసుతింపగయున్న
శమనునొద్దు। వసుధలో దేవరవారికి నెవరద్దు వీ
కబేదాసులే నీకుదొద్దు। బ్రహ్మామే నీవు నీమాయ
బ్రహ్మకద్దు, యెన్న సూర్యుండు నీకుడికన్ను గుద్దు
॥ శ ॥ ౨౩ సీ॥ దేవరమీకును దేవియుభూపుత్రి పరి
కటింపనీదు ఘోటకముపుత్రి। రాజితదశరథరా
జు నీకులగోత్రి వీకచేకైకకు నీకుధాత్రి। తామర
సాక్షుడు తమ్ముడు సౌమిత్రినృపతి విభీషణు నీకు
మైత్రి। రాఘనీతో సుపరతులు నొందును రాతి అ
లనాడు నీరూప మాదిపుత్రి। నీదుభుజములగాయ
త్రి మృదుపవిత్రి శ్రీలజెన్నొందు కలుషల తొలవి
త్రి॥ శ. ౨౪ సీ॥ చెలువలుగుల్కు నీచేతి మీగడము
ద్ద పొసగనీవెక్కుమేల్ బొల్లిగద్ద। రాధ నీయుడు
గు లారాధించి కసులద్ద నీలాంబరధరుండు నికుపె
ద్దనీలలాటముబొట్టునీటునామమునుద్దనీదక్షిణాక్షి
వర్ణింపపొద్ద। నీనుదుట తిరుమణి నెరిగి రుక్మిణిదిద్ద
సామి నీళక్రింద తూముదిద్ద॥ తెలియనీనేస్తుడెక్కిం
ది తెల్లయెద్ద బుద్ధిమంతుడవగు బౌద్ధభూపసిద్ధ। శ.

సీ॥ కబళించితివి మున్ను శబరియెంగిలిపండ్లు వెల
య నీకనుబొమల్ వికసింప్లు। పిసుకనిచ్చెనురాధ
వెసనీకు పాలిండ్లు దనరనీ భుజములు తమ్మిత్రాండ్లు
యెంచినీ వాడితి వెనిమిది పెండ్లిండ్లు మరిగెసి కెస
మంతుర్ని మగువలాంతుర్ని। తల్లి యశోద దేవకులిద్ద
రిల్లాండ్ర్ని యేలితివి పదకొండు వేలయేండ్లు। ధర
జోనీవేలు దమ్మిలో వికలచెండ్లు నీపిరుదులు రెండు
వర్ణింపబండ్లు। క॥ ౨౬ సీ॥ రావణసమవర్తి రాజ
వీవనికోర్తి ధరభక్తి ఘన యశోదాంకవర్తి।చెందితి స
కలార్తి జెరభిత్య ణావర్తి వినురాశి నీగుర్తివనురఘూర్తి
బలిచెన్ మణిమూర్తి పలుమరు నిను జేర్తి కాళియొర
గభణాగ్రైకవర్తి। సకలజగత్కర్తి శకటాసురుని
మూర్తిసభపదానస్ఫూర్తి వఘునివర్తి। సభిపకంసాదు
లను, నేర్తియధికకీర్తికరుణరాధయు నీకిచ్చు కపుర
వార్తి। క. ౨౭ సీ॥ మున్ను దింటివి మన్ను వెన్న దవ
నికిన్న కెరలి యొకప్పుడెక్కితివి పొన్న। రోహి
ణేయుడు బలరామయ్య నీకన్న తింటివి దొంగపై
తిరిగి వెన్న। బలుయహాచకుండ పైబలిని వేడినపిన్న
నీపదంబునబుట్టు నీరువెన్న। వలమిత్రు సభక యు

వస్థల నాకొన్న నినువేడు నాతనిపనియు నున్న ।
సామి నీదర్శనంబౌట సంకనున్న, యెల్లలోకంబు
దిరిగిన గొల్లగున్న । శ. ౨౮ సీ॥ నీకుడికన్ను వర్ణించి
చూచిన హంసరూప కుమారుం డెక్కు రాజహం
స । సంపెంగకు సుమము సామి నీమనుసాన మాని
తకోటి మన్నిష్ఠపిలాన । పతితకమురీతి నీరతక మేత
పాపినసీనసద్యములు రచించితాన । సాధురెయుంగునని
సరిసమైన తమాను, కోమలాధిప సతుక్కలుపతంస ।
చంద్రికాహంసమణి భూమిదివ్యలానఆగమన్యాన
సింధుకన్యాపిలాన । శ. ౨౯ సీ॥ నీయొక్క సపసిం
చు నాయులమెల్లంగ నీపదంబునబుట్టు నీరుగంగ ।
నీనోరువేపత్లైతోనిలిచి మీగడమ్రింగనీమామపా
ల మున్నిటిపుంగ । నీచేతరావణు నీచునాయుప్ర
గుంగ్రిగ నీవును మెడవిచ్చి నాప్రకొంగ । పాన్న పైబె
ట్టితి వన్నెకోకల లుంగ మెల్లలోకంబు తెరుంగు
నంగ॥ ఆలగాయుచు మోసితి పాలబుంగ, కడలి
నీగుట్టు సకలలోకము తెరుంగ। శ॥ ౩౦ సీ॥ మునుకు
చేలుమనీకు దినబెట్టి వేలాలు కడునీడు మేను బం
గారుశాలు । చెలగుచు నీమోవి జీకెప్పిల్లనగ్రోలు

పరగ నీవెక్కిండి గరుడవాలు। కలుషముల జవరా
లు గలయు నీయిల్లాలు స్మపనీయ మెడను ముత్యా
ప్పసరాలు। తలమీద జుట్టిన వలసి వస్త్రమూలాలు
వెల్లుగా నీచేతి విల్లడాలు॥ గోల్కొనానాడు వేలజ
న్మాలపాలు నేలు నీసొంపు పదహారువేలస్త్రీలు।
క॥ ౩౧ సీ॥ నిను యెన్న దరమె వర్ణింపంగ నజ్ఞాని మ
హామహిమ మీయున్న విద్యహీని। నిగమములను గ
ట్టి నెలపైన నీమాని ప్రభు నీదు భార్య సంపదలసాని
నీబొడ్డు తెలిదమ్మి నీరజభవునిని నీకును బోరబెట్టినె
రయదాని। నీకాంత మరిజూచె నెరవొండె భృగు
మందె మాన్యులెన్నంగ నీమనసుజ్ఞాని॥ పెంపుమీరం
గ నన్ను రక్షింపనేనిమదిననిసువిడువగడ నేమయి
నగాని। క. ౩౨ సీ॥ సుశ్లోక నీమేన సొగసా పసిడి
కోక గోలకొండ నెత్రేవ కొలదిరాక భూధరధర
గోపరాధా మనోర్హైక కల్లరి నీపిసతల్లికైక। నాహ
రియని మదనాగ మేనెసుకేక మొసలినిదుంచె నీ
మొరకురాక మొరళి వెగర్గె నీమోవి తేనియజేక
చెలరేగి నీదూత చెట్లుపీక। చెండివేయుదురట
తోకదంశముాకయీపసుధలోను రాజస్థ నీపెకా

క। శ॥ 33.

సీ॥ అండజాధిపగోట ఖండచంద్రలలాట ప
టు కాంచన కిరీట బలువనాట। నిన్ను నమ్మితిమూ
ట నిజమున నామాట ఘనుడ వీవనుచు రోకళ్ళరో
ట। పాడిరి భక్తులు వేడిరి నినునోట సుజనులచో
ట నీసాబగుతేట। ఆడినావటనాటఅలఘోషరిపుసే
ట కాళిమొరగ ఫణాగ్రములమీట। లాటకర్నా
ట కుకురమరాటఘోట సకలదేశాలలో నిన్ను చా
ల చాట। శ ॥ 34 సీ॥ గోవమ్మ కీడెగుజ్జబువ్వాం
డి నీ నేస్తునిల్లు వర్ణింపవెండి। అరిగె నీ ద్రవేళ్ళ నా
వులపాల్ పిండి నినువైయుండి తన్నితివిబండి।
పూతనుచెండితివాత్తులలోనుండితండ్రినీచరితంబు
దండిదండి। నీలాచలేశ నీకాలుకేలును మొండి
నెరివెన్న మీగడనీకుతిండి। చాలసిరులిత్తుగాని నా
మ్రోలరండి, పతితపావన నెందుకేసితివి చెండి॥
శ ॥35 సీ॥పుండరీకదళాక్షభువన మోహనరక్షస
ధ్వందనతాద్యక్షచాపవక్ష। నవనీతఘృతభక్ష నా
రాయణాధ్యక్ష తేజోజగదక్ష దీనరక్ష। వితతప
రీక్ష శ్రితజనసుపక్ష పాండవపక్ష రావణవిపక్ష।

రిపుగజ యర్యక్ష నృపసమోహావిచక్ష దారు
ణకక్షకోదండదీక్ష । దాసజనదీక్ష మిమ్ము దలంప
పేక్ష, గౌతమిసతిపురాకృతశాపమోక్ష ॥ శ ॥ ౩౬

సీ ॥ నెరసమ్మినాను దేవరవారిచేపరాకు మొరవిని
లోభత్వమునకురాకు । నీబ్రహ్మబాణంబు నిజదృష్టి
గాదాకు ధారుణిలో సాటిలేరునీకు । యంబికయ
నించ నీమంచము మర్త్రాకు జాతిచక్రంబు నీచేతి
బాకు । తనవెర్రిళ్ళనాడితే తప్పదు నీవాకు నిశచ
రావళిమీద నీచిరాకు ॥ చెలగినీబంటు లంకలోచె
ట్లుబీకు, నీకునీతోడు బ్రోవకపోకుపోకు॥ శ సీ॥ ప
తితపావననామ పటుతరబిరుదాంకమునిజనమో
హిత ముఖశశాంక । స్ఫూతిఃయశోదాంక వర్తితా
ద్యకలంక కుహనాపరారకులకుశాంక । నిరతా
త్మజన మనోనిర్భయనిశ్శంక విభవేంద్రపాలిత
యానుభాంక । మణిరాజహార తత్ఫణిరాజపర్యం
క నిజనిరాతంక జీవిజతలంక॥ రూపమేనాంక య
తులిత బాపవంక వరము లియవేనో యింక నావ
లనుపాంకా। శ. ౩౭ సీ॥ ధరలోన మీభావమరిది క
వ్వడిపాండ్రి వెలయనీకొమరుచేనిల్లుబ్రండి। వెన్న

డ నీవలసన్ను నెన్నగవేండ్రి పరగగోపికలు నీప
క్రబండ్రి। తొట్టినీవకసాదు పంటిని గరిగొండ్రి
మునులు నీమోముపై మోహముంద్రి। అష్టభార్య
లునీకు అన్నంబుగావండి పొసగనీపాత్రున బువ్వ
దిండ్రి। చెన్నుమీరగ ననుబ్రోవ్ర కన్నతండ్రి
రంగుబంగరు వరమియ్యరారతండ్రి॥ శ॥ ౩౯ సీ॥
కాటధ్వజసహస్రకోటిజితాకార జాంబవత్యాధార
బింబకోర। సప్తపారావార సన్నిభగంభీర పూతనా
హార నవనీతచోర। మహితపావన నామమంత్ర సు
ధాధార విజితకర్మాంతద్యంగ్మదచకోర। కైటభ
దుర్గర్వ పటుతరపరిహార బుధజనపరివారకు ధరధీ
ర॥ లలితబృందావన విహారలహరికార ప్రియవర
మురళీర స్వామి నాప్రేమదీర। శ. ౪౦

సీ॥ శ్రీమురళీపికాశ్రిత మృదోష్టరసాల సా
లభుజాదండ సరసశీల। లీలావిలాశస్మిత కాళియ
ఫణిఫ జ్వాలాశుచంద్రలోచన విశాల శాలాఘుగౌ
తమ సతిశాప హరశీల సీలగోకుల జపాలితకుచేల
చేలాఘుహరణ రాజితరాజ ఠికూల కోలాహల ద
యాకరాలవాల॥ దాలవాలీక మదోద్రేక దనత్రి

శూల, శూలధరశర దర్పణ [illegible] ౪౧ సీ॥
పిచుమంద మదకళాప్రచుర భాగ్యద్వంద్వవాసి
మబీజముల్ రంతబృంద । బృందావనచరిత్రనంద
బృందరవింద వరసుధామ ధురనాదర మరంద । స
నకాదిదివిజ నమస్కరిహాసన్న మిళింద సత్యభా
మ కుచశైల కందమంద । రధరనందన కుందనంద
న గోవిందశాశ్వతము చికులవిశ్వతుండ॥ కరుణ
జూడ గదయ్యా నేసిరులుగొండ, వందనము జేతు నీ
కు సేవరముల్గొంద। శ. ౪౨ సీ॥ మగరాయిలాకి నం
పెగబువ్వ బోలెడి నాసికను జేర్చి మేల్నగలుగూ
ర్చి । కప్పుతుమ్మెదరెక్క కప్పులియ్యగనొప్పు మొ
ప్పు పెన్నెరిజారు కొప్పుబెట్టి । శీవిమించిన చంద్రి
కాపావడమీద శీకురాకుల ఝరీకోకగట్టి । తల
చుట్టుదిరిగి రాపలచుకన్గవనిండ కాటుకగీరించి నే
టుమీర॥ తొగమగని యెంచవలె చిన్ని నగవునగచు
యోరచూపులరాధ నీకొరతిచ్చు। శ॥ ౪౩ సీ॥ వలచే
ని యాటికల్వలరేని డాలిని సొగసుచే మొగముచే
మిగులుదాని । మదశిలీముఖములు మరులీముఖము
లు కొప్పుచే చూపుచే గొట్టుదాని। కుంభస్థగిరితా

త కుంభద్వైగతియును చనులచే తనువుచే జరుచు
దాని। రాజీవములహేమ రాజీవరుచులను కనుల
చే నాళచే మనుచుదాని॥ యోరచూపులు జెళుకు
వయ్యారిదాని సుందరాకారి యిదిమిత్రిపిండవిన
ర। శ॥ ౪౪.

సీ॥ కటిభుజములును చక్కనిసోగ తోగల
పుండరీకమ్ములబోలు కనులు। గవమొదనిండ రాక
ల యూడిముత్యాలసరులును సందెడకుచులుసాగు।
మినాలు చిరి మండపానము సంపూర్ణ సోముని గవు
నించు మోముబగతి। వోడ్డిపెట్టిన పసిబిడ్డని గన్న
ట్టి పొక్కిలి సుసుపు చెక్కిళ్లుజూచి॥ పలసినారట
మగవారు లాడవారు, నారెవలసుట పింతలా పను
షలోస। శ॥ ౪౫ సీ॥ పాలికా పాంచాలి హేలచేసో
ఫర్ష ఫక్తపాలితసదా యుక్తకర్త। విమల బ్రిహ్మవే
ద్య వేద గోచరమ్ము సుబృంద వాశిత హారిణచ
ర్య। సికుతలపను దైత్యకులము నెల్లనుమర్దదా మో
దరాత్యూత హేమస్త। అతులితవారణ ప్రితవన్నె
తఘర్ష యుతతర కుటిల ఘూర్ణయుగళ్ళ ఘ్న॥ కలు
పమున్నను వెనుదన్న కదలబార్త, సాధుజనరక్షణ

కుధర్మమారికర్మాగ్రజ । ౪౬ సీ॥ వరవేణుగానవినోదగన్న
చిటికెనా అవతార్యంబునవదాస్య దాన । ప్రకటి
దినాదిని సకలార్థసంతాన త్రిభువన ప్రభా నిస్సి
మాన । గజరాజ నిశ్చయనాగ్ని గరుడోడు కనికాన దా
ఫినాఫిర మందాదినాన । వేదాంతసిద్ధాంత నిజ
లక్షజ్ఞాన గమనత్రి ష్మిల్ల కిరంపనా । నిత్య
ప్రాప్తాగ్రంబుల నేనుమాన, నిజమాయలు నా
మయ నాటిమిని । క. ౪౭ సీ॥ నీమహానందికిదాన నా
మనంబిటునాయ నీవంతనేగాని నిలుపరాదు । నీ
హానైన్య నీనామమంత్రగదాదాయ వంచ దాక్షిణ
మాకెంచ చేయు । నీకరాన త్రిలక నెప్పుడు బలవా
డు గణుతింప ముదిగ నీప్రభావనాయు । నీకెట్లుమన్న
టి నెల్లపుడీయ దానలమిప నిదయలనాయు । నిను వి
డచి పరులవేడ నామనసమనోయు, చెనగనను ప్రోవ
పరవానిచేతగాదు । క. ౪౮ సీ॥ శ్రీరమ్యమైన నీనేరు
వెంకటరెడ్డి రేబగల్ నిప్పు కోరేడివడ్డి । యేసుగ నె
క్కి—నే నెటుమారెమను దొడ్డి నీకన్న నమయోగ్రిన నె
న్నరడ్డి । మొలనెన్న గేయుర్తై మోనాగాటు ముద్ది
యెన్న నీకంటను గన్న బొడ్డి । అమరులకెవ్వరి కి

మతమై శుభబుద్ధి వెలసినీవాకిటి వేల్పుదొడ్డి॥ ఏలి
రాసులనెల్ల దోలితివిదొడ్డి చూపి పశులకునీవు మే
పినదిగడ్డి। శ॥ ౪౯ సీ. బంటు మిన్నంటె నీయింట
నౌబతు మ్రోగు ఘనుబరి నీవహుగు నదియుజోగు
నెరికుబ్బనబ్బగా నీవుచేసిన ఫాగు క్షితిదానజనులగూ
ర్చితివిపోగు। పసగ నీకమృసపాలువెన్న యుద్రా
గు ప్రభునీవు తొడిగినది పసిడిలాగు। ఆకాశగంగ
నీయంఘ్రియుగమునహేగు జయ్య యెహాయయ్య
నీశయ్యనాగు। లోకమున కేసరీ మనుజ వేషంబు
నీకెతగు బ్రోవరానన్ను యేలజేసేవుజాగు। శ॥ ౫౦
సీ॥ నిత్యకల్యాణ వర్ణితరూప సమబాహు ఖగరాజ
కంఖాణఘన ప్రవాణ। శరణాగతత్రాణ వరశంక
రఘత్రాణ విజితపంచప్రాణ విజితబాణ। సత్యప్రవీ
ణకంసాభ్రజ గత్ప్రాణ మణికంకణత్రాణ ప్రణత
కోణ। నుతసర్వగీర్వాణ సుతసదాధరప్రాణ హాత
పూతనప్రాణ ఘృతధురీణ॥ ధర్శనారాజ తూణయు
దాల్పుజాణ, రాఘవుడవని యెరుగుదు నీఘరాణ।
శ॥ ౫౧ సీ॥ పటుఖగ రాజార్వ బలిగర్వ హారఖర్వ
సరస పరాపూర్వ జగవిబర్వ। సమరులంబుధిదర్వ

అమృతమిచ్చినశర్వ సంపదమాకీవ సకలగుర్వ। సి
రులు వానలుగుర్వ జేయువంతనిఁగోర్వ వితరణగు
ణపర్వ విజయపర్వ। అన్యులకు నీవెర్వ అఖిలాండ
ములుదీర్వ పాలితగంధర్వ నిలమోర్వ॥ అన్న నను
బ్రోవు మెప్పుడు నిన్ను మర్వ, మేలు వనగూర్పవ
య్య నీమేలు మర్వ। శ॥౫౨.

సీ॥ వేదాంత సిద్ధాంత విమలతరస్వాంత సల
లిత శాంత దాసానుమంత। ఇందిర సత్కాంత
వందిత బలవంత అప్రమేయానంత అమితదంత।
రావణ కుంభకర్ణాగ్ని వర్ణకృతాంత జేరితి మీచెం
త జీరికొంత। పాపమేనాజాంత నోపుణ్యగుణవంత
పరమాత్మవని యంత భక్తులెంత॥ వేడుచున్నారు
యినుమంత విడువనెంత, గొప్పవా ర్ర నిన్నెంచి
కోరికొంత। శ. ౫౩ సీ॥ సలలిత మురళితో సంగీతసా
హిత్య ఘనకాళి నవఫణా గ్రములనృత్య। నిగమ
వాసాతీత నిర్మలగుణనిత్య జాంబవతీభద్ర బోయన
త్య। శాంకరి సంస్తుత్య శంకరసాంగత్యరక్షితక
రుణాకటాక్ష శైత్య। షోడశాయితతరాసుందరధాం
పత్య రచనాచమత్కృత్య వచనసత్య॥ దక్షిణాక్షి

సదావిత్య ధర్మమూర్త్య, వామనేత్ర హిమాదిత్య వర
తమూర్త్య ॥ క ॥ ౨౪ సీ ॥ భాపసంయోగ ప్రబలిక
యానాగ కళ్యాణ గుణయోగ కంఠయోగ । తాటకాం
కబరాగ నానసేవితభోగ వనజమేఘాంగ సత్రతఖే
గ । ఫలితగాధిక యాగ పంపహాండవభాగ సకలా
గ మాంత సంచలిత వయుగ । కలుషపవిత్రాగ క
ళ్యాణతరరాగ కమలానురాగ భక్తైకభాగ । ధ
యధైర్యసరాగ సందీప్తవేగ సంతతాశ్రిత నసుబ్రో
వసామిజాగ। క.సీ॥ వేదములునాలుగు వెలసిగ వి
న్నాను దీపితంబైన నిరూఢమును । బ్రహ్మదేవనిడు
బ్రొద్దుబమ్మినియాను శంకరుఁడనుబత నీకుతగును।
నీలమేఘచ్ఛాయ బోలును నీమేను దేవ కద్రొనిడు
తేత కౌను । సాధుసజ్జనులపై యాదియునిచేను స
రుసు నుతించు దేవర్లపాను॥ మత్తదైత్యుల జంప నీవు
ననుబూను, దేవరప్రబో్రిప్ర నాపాలి తెల్లమాగ్రిసు। క.

సీ ॥ శ్రీయుప్పడవసించు సిరమగు నీయుక్తి
యెన్న గ నీకోటు జున్ను బుత్తి। నీతిగా నీనేస్తునికివం
గనుప్రత్తి నీకౌమామనుమారు నెన్నవత్తి। నీప్ర
బంధిపడె మున్ని టిపోపలమత్తి తగనీకరుఘ్నభాద

త్రొక్కిపెట్టి । మూఁడుజగంబులు దాఁచెదవు నీవు క్రేఁపు
షులుగలుఁగ నీమోవి మొఱ్ఱ । సాకెన నరసింహా
లైన నీగుత్తెఱ్ఱ, యెల్లలోకంబు లెఱుఁగ నీవల్లకఱ్ఱ
॥ క ॥ ౫౭ సీ ॥ అనుపమ ప్రాబల్యములను వెల్గు నీపట్టి
సిరుము తేన్చి కకనాల్గు । నీమసంబునబుట్టు నీసుతా
మరిఘల్గు నీవాఁకిరులకి క్రయమగల్గు । సోమకు
డుంపంగ జొచ్చితంబుధివల్గు వయ్యకునీడు సనా
రిఘులుగు అవాటిబడగొల్వు నీచేతనొకయల్గు రా
ఘనిరాటంక రతులుపుల్గు । పదను నినుపల్కు పాపం
బులకదకువొల్గు, డకగతుడు సీమ యుబనిరోద్ధితిని
నిల్గు ॥ క. సీ॥ వొప్పనాడెనటుస్స తప్పదునీనాత్రఁ
శౌరిసిపెకుత్రఁ బంగారుపాత్రఁ । క్షితిపుడు నేర్పించి
తి రాపముపత్రఁ నెరివప్రంగరాత్ నీడువేత్రఁ ।
రాక్షసు లెప్వరు రాతేమనీజాత్రఁ సాధులేతెంతు
రు నీడుపాత్రఁ । యన్న బంగార్వి ండి ప్రస్న దిసీకా
న్త్రఁ నిను యశోదమ్మ గట్టినదిరోత్రఁ॥ యననినీ
భార్య యింటింటి కేగుతేత్రఁ మేరునగధీర నూర
సినేసికత్రఁ । క. ౫౯ సీ॥ రాఘకాడెలును నీరతులు
డేలుఁ మరులు వేలినీమెడను ముత్యాలపేర్లు । తా

బేటికైన సత్వమునీకు తలవేర్లు నీకనుల్ వీనుల డా
కుబాళ్లు। వెతికివొంగిలితివి గోపికలు కట్టినచీర్లు నీ
చ్చదైత్యుల జీరునీదుగోర్లు। దీపింపముఃలి సాందీపు
మియాంబార్లు సాధులిళ్లకు నేగపాకుగార్లు॥ నీకు జో
హార్లు సామినన్నేలమీర్లు పేఃముసీకోటి నెల్ల నీచేను
పైర్లు॥ శ. ౬౦

సీ॥ పటురాధ నినుపూల బంతులచే రువ్వ మ
వ్వంపు నీముక్కు నువ్వుబువ్వ। తగమిత్రవింద నీ
తల వెంట్రుకలుదువ్వ నెపయ ప్రకారంబు నీదు
చెవ్వనగధర నీ మొగంబంతరాళే పుపువ్వనీశితిచం
ద్రికనీదినవ్వలైననీకోలవాలినిబడజివ్వకూర్రులదు
నుమనీ కామేలుదువ్వనిన్ను దెలిసెటినుజ్ఞానినీమమి
వ్వపగతులకునీవెనుగతివనిజగతినవ్వ॥శ ౬౧॥ నకోర్రి
త్తమాంగ భిద్వికత్రమాధిమచక్రి నితర భక్షణ నవ
నీతతక్రి। సతతరుద్రాబ్జజ సంస్తుత శరణచక్రి బలి
బంధనోపక్రి పాలచక్రి। వర్ని తారూపత్రివక్రమ
క్రావక్రమానితమానసయానచక్రి। వక్రిమూర్ర
పరాక్రివిజయసారథలోక్రిపటుదిలీపపవితాపాపరాక్రిధై
ర్య శరణాగతా భయకాప్యత్రిక్ర కరుణ జూడవెక

కలసారి కలమత్రిక। శ. ౬౨ సీ॥ కలశాంబునిధి గం
గ కన్నె నీపాల్గంటి నీవసంతుడవని నేనువింటి। క
రుణ జూచెదవని కనిపెట్టుకొని యుంటి కూడదు న
రులనే వేడనంటి। మరివెసనంబులు దురిత మేనను
కొంటి యిన్నాళ్లిదకను మిమ్మేడుకొంటి। నీనామ
మంత్రపు నిత్యామృతముదింటి భవరోగములనెల్ల
బాపుకొంటి॥ నీకు శరణంటి సామి నన్నేలుమంటి
కావవేయంటి గరుడ కంఖాణమంటి॥ శ॥ ౬౩ సీ॥ ధ
ర కంసుడెరుగు దేవరచేసి నలడాయి రాధ యె
ఱుంగు నీరతిబడాయి। పరగ నీకిడె గోపి పాలు
ద్రావగపాయి మోదింపదేవకి నీదుతాయి।చయ్య
న పదధూళి నయ్యె తొయ్యలిరాయి ప్రేమరుక్మి
ణినీకు ప్రియపుజాయి। వినునీవు యదుకుల వీరవ
ర్యుడవోయి చూడనీచక్రమం చొలగివేయి॥ అన
రతము దాసజనముల నంటికాయి, సిరులు మాకి
య్య గదవయ్య శేషశాయి॥ శ॰ ౬౪ సీ॥ మందయా
నను నేను అందగాడవునీవు అనిచూపు తన చెక్కు
టద్దమొకతె। రాజీవుడవునీవు రాజీవ ముఖినేను బు
ధులనెడంగగ పడసువోకతె। నృహరి మధ్యాడనీ

వె నృహరి మత్స్యుఁడయ్యెను సమఁగుమాయని బుగ్గ
బోడచుసోకతె । కంబుకంధరియయ్యెను బింబాధరుఁడ
నీవు చెప్పరా యనిమోపి చెనకు నోకతె॥ అను
చు బృందావనంబులో ననుదినంబు కామినులు ని
న్ను మాటాడ గలిగెగాక । క. సీ॥ రామావతారము
న రాక్షసుల వధియించితి కైకవరములుదప్ప ఘనత
నెంచి । తండ్రియాజ్ఞ దప్పక తలశిఖలుధరియించితి
భ్రాత సీతయు దాను వెరిసెంచి । పదునాల్గువత్సరము
ల్ పరమమునులనుజూచి వనమందు దివిజ దీవెన
లుగాంచితి । పెంపార సుగ్రీవు నెయ్యసంపాదించితి అంత
సీతనయుని అరియనెంచితి॥ సప్తతాలనుగట్టించి భ
వ్యపరచి స్వర్ణమృగమును సమయించె సాహసిం
చి। క. ౫౬ సీ॥ సవనసవనీతసంనిభహాసచాతుర్యయుతు
లజగద్ధితో క్షితివిశౌర్య । రమణీయ తేజో విరాజిత
జితసూర్య షట్ఛాస్త్ర చయధుర్య సౌకుమార్య । వ
సునగనిభ ధైర్యనాసుదేవాచార్య యంబుధిగాంభీర్య
యుష్టశౌర్య అభిరామ నసకార్య యజ్ఞలిప్తయుత
వీర్య భక్తహితకారి కార్యపాపకార్య । రావణుబ్రో
తుగాని మేల్ రామకార్య సాధుసాంద్రార్య లక్షణ

నిసంభావ్య! శే॥ ౫౦

సీ॥ అత్తను గుత్తగా నిపొందితినిందెనిక ధాష్ట్ర్యతేము,
లన్ని యొనరించె। కోడను బుట్టినే గాంచి దేవ
పొందె జెన్న పొంగ పటున్న నిన్ను గాంచె।
ఆరాధనంబుచేస్తి నిన్ను గట్టిగ బెంచె నిగమాదులను
బల్కు నిన్ను గాంచె। కాంచన స్త్రీల స్త్రీంచు నైన
పంచె తా బేటినైతిని తగనంచు మంచె॥ ఘనుని రాజారి
వనితి కాపనితి యుండె, పతిత పావనుడ నితి గా
వినిపియుంచె॥ శే॥ ౫౧

సీ॥ మహామహిమమున బ్రహ్మాదిభిష్వమ్మిత్స్రీ
నైవేద్యంబులు భోజనానదేస్త్రీ। శ్రీమతి రెవెంట దివ్యకృ
ధనధాన్యంబు దేస్త్రీ తాంబూలాదికోటి మెచ్చినస్త్రీ। నరి
రాజు నేరి మనసిరిసిమ క్రమముగా స్త్రీ బూనియుండు
లనిస్త్రీ నెమకిచ్చేస్త్రీ। దయదాయము బొక్కి నేస్ర
టులక్ష్మి ప్రతిస్త్రీ గంధాక్షతమ్ము నానాదేస్త్రీ। నెలసి
సత్ప్రభావ నేమముమ్ము నమస్త్రీ బాయకా గేలని
రవిత్తు పంచా స్త్రీ। శే॥ ౫౨ సీ॥ భవతారకసత్యం
బట్టిపోయినదేస్త్రీ ద్యుమానికొని త్రిప్పివోస్త్రీ।
కాంచనకొక్కి తలంబు గాభరమను స్త్రీ నాయకొనె

ల్లను దయగజూస్త్రి । కపటనాటకుడనంగా వడిగ
ల్పిస్త్రి కడుపులో సకలలోక ములుదాస్త్రి । స్త్రీన
పుంసక పుంసకాను కానని వ్రాస్త్రి అన్నియు నేనని
ఆజ్ఞయిస్త్రి । నీవు నేనే నటంచు బల్ నిందమోస్త్రి
నేనెకానింక లేరని నేరపుస్త్రి॥ శ॥ 70 సీ॥ ఇలవిధా
తృడు మారు డిద్దరునీసంతు సాధుల సాకంగ నీ
దెవంతు । ఎనసి నీ వెక్కు వాహనము గరుత్మంతు
తలపదేవరకుదూతహనుమంతు। కౌస్తుభరత్న ంబు
గల్గింది నీగొంతు నెరి బ్రహ్మకలనియే నీసుతంతు ।
మనసులోపల నిన్ను మదిజాలవర్ణింతు బ్రోవుము
సిరులతో ననవసంతు॥ ప్రోడవనీదా నెన్నగవాడ
నంతు మంజులస్వాంతువని నిన్ను మదిదలంతు। శ॥
సీ॥ కరమొప్ప నీకుడికన్ను వేడ్డె నెరయ దాసుల
సేవ నీకు సూడ్డె। ఘనమైన నీయెడమకన్ను వె
న్నెల రేడ్డె బలరామరూపు నీభార్యగేడ్డె। నీవు
త్రావెడికల్లు భావింవగా తాడ్డె వాలినిగూల్చె నీకో
ల వాడ్డె । బలు సిపాయినటంచు బాడిటి యొకగా
డ్డె కంటివిగద కుంభకర్ణు బూడ్డె॥ వెలసి మోహిని
వైన నీవేష మూడ్డె కదని నను బ్రోవవేసి చాటెదని

చూడ్డె। శ॥ ౨౨ సీ॥ ఇలమూడడుగులు నీ వేడితివి న
ర్థి వెస నీవు గాచిన పశులువృద్ధి। నెయ్యముమీర
మీ శయ్యాసనములు గద్దె నెరికిరీటముబెట్టెనిదుమూ
ర్ధి। విరజ నదీను కావేరి కావరితీర్థి మదినెన్న నీ
భావమటుది పార్థి। పార్థులకెప్పుడు బ్రబలి నీ వోక
సార్థి వలతేని యూతయి కలశవార్థి। పుణ్యజనమ
ర్థి నీకు మ్రొక్కువర్థి ధారుణీసు నీనామమేర సా
ర్థి॥ శ ౨౩ సీ॥ అత్తరాధిక మిత్త అబ్ధినీకుస గత్తనీపదంబులు
పాడ్తనిన్ను వేడ్త॥ నీదాసులనుకూడ్తనింగినీతలకుడ్తనీప
దంబులెవేడ్తనిన్ను గాడ్త। సేతుగట్టినచాడ్త చికినిక్కి
యువృత్తరాకూడనాతోడ్తరావువేడ్త। సరులవేడగ
నోర్తి దురితంబు నేవేడ్త। నీవుమెచ్చగనాత్తనిజమె
యిడ్త। నీకు ప్రత్యుత్తరంబిస్తె యిపుఅజెడ్త అధికసి
రులియ్యకున్న నిన్ను పుడెతిడ్త॥ శ. ౨౪ సీ॥ సరసమం
జులభాష సయ్యానమున వేష దక్షణేక్షణపోష వక్షు
రోూష। పుణ్యజనద్వేష పురుషోత్తమవిశేష నిగమ
నిర్ధళితదోష। మాణిక్య మణిభూష మధితశాత్రవ
శోష అసమసాహసరోషయసశరదోష। నీవుండు
పరిఘోష నీవు దినుబువ్వమయును పియూష నీపతే

న। మనఘపోష విఖ్యాత కావ్యంబయినకీ శ్రీరమణదఘం
గన ఘన శ్యామలాంగ। క॥ ౭౪

యీక్రింది పద్యములు వ్రాసిన కామరాజుకవి
ర్యునిచే రచియింపబడినవి.

సీ॥ రామభట్టాన్వయ సింధుసోమునిచే రచి
యించె నీశతకమ్ము రమ్యముగను। రంగశతకమునం
దు రంగని సేవగా దాసులుగా నిచ్చు మెచ్చెదరు।
అలర రామస్వామి అభ్యుదయుప్రకటించె కొంతప
ద్యములను గొప్పమనంబు। అన్నార్తి తెలిసియు అ
తిశతహాలములో కామరాజాగ్రణి కవిశేఖరుండు।
పూర్తిజేసెను రవిచంద్ర పూరితముగ, చదివి విని
వ్రాసినను జన్మ సఫలముగను॥ శ్రీరమణదఘంగ నఘ
ఘనశ్యామలాంగ సూరి చిత్తాబ్జభృంగ కస్తూరిరం
గ। క॥ ౭౫ సీ॥ గోపికాజనముల నీకులము జూచితె గొ
ల్ల దైత్యుల నణచు నీదర్ప మెల్ల। భుజగనాయకి నీదు
హృదయంబు కదుకల్ల లోకమిమిడిన బొజ్జలోను
గుల్ల। మహిమయన నెవరు నీమహిమ తెలియుటక
ల్ల కీర్తిచెప్పగ నీమూర్తి తెల్ల। కరిమొఱ్ఱ నీస్మరణము
రిమరి వేదజల కొమనేమి కిమ్ము కొల్ల కొల్ల।

భక్తజనులకు బ్రహ్మపదంబు నిచ్చెదప్పు ముక్తికినినిలుతవ
ముతే మునులకెప్డు కే॥ ౭౨ సీ॥ అతులప్రాణుల చతు
రతమి వెంటగాక యుండదీ నామము కవి ననుట
నాచెప్పు । నేనుద్దిష్టి నీపేరు నేనె స్మరించి
న దోషములకన్నియు నీ చెప్పు । కేష్టఫలంబంత
న్నిలంబుగా నీకు నిచ్చెనన్నను నాచెప్పు । క
ర్తవిముక్తియు బన్న మోక్షణమును నాదేలనియుకు
న్న నీదె తప్పు॥ నీవు తప్పునని నిడియెల్ల నిత్యతప్పు
నీకు సచ్చితేహాలు నాకేటి ముప్పు। కే॥ ౭౩ సీ॥ తిరు
మగా నీకుర్మ తపించకున్న సుఫూతి ఘనురయుగోద
మ్మ నన్గన్న మాతే । యురాజులకు నిభాపంబు బ
హుపూతె పెంపెక్క — బగము నీ పేరు చేతె । ఘనస
దైత్యులకు నీవెు పలవితె నాతె నత్యప్రసంగంబు
సభకుప్పాతె । నినుగాక వేమంటు నితరుల నతిరోతె
మను దితె నీస్వరణ మదికికోతె । పాపములబాపు నీవే
త పాలనేతె ఖ్యాతి తియుగడు నార నీచేతి వ్రాతె। కే॥
సీ॥ వెన్నలవాంగను గన్నది నీయన్నదాతకేహార్చిన
రాక్ష తేతపస్వ । కంసు దేసొపతో కష్టాకు కా
లుపన్నమునమాని బగమునీ కాలిపప్వ । జలధిపై

ధరణి నీజగతికి కొలతవ్వ పెక్కైసపుమాయ నీ కొ
క్కైగవ్వ। మానధనములు సదా మగువలు నీకెవ్వ
మరుగేల నీతిండి పెరుగుబువ్వ॥ బేరమాడితె నీచ
ర్య నోరునవ్వ, జూపగోరితి నీరూపుజూపు వహ
వ్వ॥ శ. ౭౦ సీ॥ మూషు లంపునుజూడ రూషిగా
నీదాపు గాఢమార్గంబుచే గట్టిపీపు। ఆదిలక్ష్మితో నీ
కు నాలింగనము దోపుఅసురుల నణగించు మాపు
రేపు। గోపాలు డనుటచే గోవులునీకాపు వాటికె
ప్పుడు నీవు బీటిమేపు। కొల్లగా దొరికెను గొల్లభా
మలకోపు పెనజరాసంధుడు నిన్ను దేపు॥ భూతగ
ణముల కెపుడు నీబుద్ధి కాపు, సతతమును నాకునీ
రూపు సర్వదోపు॥ శ॰ ౭౧ సీ॥ దశరథాత్మజ నీకుత్వ
రలోను దయరాదు వచ్చినపిమ్మట వదలిపోదు।
యింత బింకంబున్న యిదిన్యాయ మదికాదు యి
ట్లున్న మర్యాద యికనురాదు। ఆశ్రయించితిన
నిఅభయంబునను లేదుఅడుగడ్డునకు నార్తియాగిపో
దు। నీకంటె నమ్ముట నితరంబుయును లేదు బ్రోవ
కున్నను యికపోదు వాదు॥ కరుణకరిగించనీమీద
కడితి మీదు, యితరవ్యాప్తుల కిక నెపుడు పోదుపో

దు॥ శ. ౭౭ సీ॥ సుందరంబయిననీమందిరంబున సల
క్ష్మిసూహించినివసించిసుండగోరు । సరసనల్లాప
నీసతుల సౌజన్యతసరిగాదు నీహృద్ధు నవతిపోరు।
భవునికిన్నాపైని పయలేదటంచును వాడిక జేతురుప
ట్టివేరు । తగవుదీర్చుటకు నీతరముగాకుండును పు
తిలిరుగుచుండు నీమనసునీరు॥ సుందరంబైన నీరూ
పు జూడగోరు, యెందుకిక నన్ను కరుణించ వేది
బారు॥ శ. ౭౩ సీ॥ మహిత ప్రభావనీ మహిమాతిశ
యములు చిరతప్రాయమునుంచి భరతు డెరుగు।
రాణించు పదహారువేల రాములుయున్న రతిగో
రి నీవెంట రాఘడిరుగ । కొమ్ములనస్త్రములీ కొమ్మ
లపైనుంచి వికలంబు జేసె గోపికలమురుగ। కుబ్జ
నినుగోరిన కుడిపాతమంకించి సడలించితివివాసన
దుమువరుగ॥ నన్ను రక్షించకున్న నామనసువిరు
గు ఆర్తివినకున్న స్వామికీస... రరుగు॥ శ॥ ౭౪ సీ॥
పారిజాతముదెచ్చి పడతిరుక్మిణికిచ్చి అలసత్యభామ
ను ఆశబుచ్చి । అర్ధాంగియైయున్న ఆదిలక్ష్మియు
సదాయింటింట నివసించు యుంచుమించి । పరస్త్రీ
లతో నీవు భాషింపుచుండిన భద్రి ఏసుచుండును

పొంచి పొంచి। కవులు నీపై కృతులు కానుకగానొ
చ్చి బాగుగా కాలంబు జాగుబుచ్చి। సోమసుంద
ర స్వామిపైని ప్రేమబెంచి స్వామి కృపజూడకున్న నీ
కేమి మంచి। శ॥ రా౯ సీ॥ వందనంబయ్యా నాముం
దర నిలవయ్యా సుందరీరమణ నానందమయ్యా। క
లియుగంబయ్యా నీ కనికారమేదయ్యా యంతవేడి
న యింతపంతమయ్యా। శరణంటినయ్యా నాపక
ము నీవేనయ్యా కనికారమేదయ్యా గాదిబోయ।అ
ఖిలంబు నీదయ్యా అనుపమగుణమయ్యా అనుగడు
గునకు నడుగ నాదిశయ్యా॥ నీవులేనిది లేదయ్యా నీ
మమయ్యా నీదుకృప నాకు నెప్పుడునియగదయ్యా
శ॥ రా౬ సీ॥ విశ్వంబుయును నీవె సత్యంబులును నీ
వె రుద్రుండు రామభద్రుండనీవె। వనజగర్భుడ నీ
వె నార్థులన్నియు నీవె సూర్యచంద్రులు సరినృపు
లు నీవె। వారకంబులు నీవె ధరగ్రహంబులునీవె
వరపదారలు నీవె వరద నీవె। అష్టదిక్కులు నీవె
ఆదిశేషువనీవె కులకు ధరములునీవె కూర్మనీవె॥ బ్రో
వ నాకెవరు లితరులు నీవెకావె నీకుసమమయిన
నాడెవరు నీకు నీవె। శ॥ రా౭ సీ॥ కలియుగంబును

లేవ ఘనులకు గనరావ నేజేసితిని సేవ బ్రోవరావ మూలంబుయును నీవ మునులు నీవే కావవయే ప్రొద్దు సీతోవ కెలమినావ । మునిజనాళికి నీవ మృదువైన పదసేవ ముక్తి నాకివ్వవా మొసనిదేవ । నీకుబెట్టును బువ్వ నేవేళ నీయవ్వ ధర్మపత్ని లు నీకు తలసుదువ్వ॥ యేమి ననుబ్రోవకుంటివి యింతదవ్వ వేతనలు బెడితె నిన్ను నేజేతు రవ్వ। ళ॥ ౨౮ సీ॥ నినుజూడ గోరితి నీతోటిపోరితి నిన్ను బ్రతిమాలితినయ్యా నృపతి । నీమేలుగోరితి నీకిస్తి నారతి నీకు జేసితికృతి నీదూతకోతి । నెవ్వరైన నీభాతి నెమ్మిపరంజ్యోతి నేవేళ నీనాతి సెరపిభూతి । నీకు జేసును నుతి నే ప్రొద్దు నీస్తితి అలసత్యభామ నీపతికి సవతి॥ దేవ నిను గనెను గర్భమున దేవహూతి రామ నీకన్న రచియింప నాదుమూతి॥ ళ॥ ౨౯ సీ॥ మహిలోన నీమహిమ మరితలపోసి తరచి చెప్పుటకు నా ధాతవశమె । లీలావతార నీలీలలన్నియు సదావర్ణించుటకు నావిశకి ।వశమె శేషశయనుడనీదుచర్యలన్నియు నెంచి శేషునకైనను జెప్పదరమె । కవులంత నీకథల్ కని పెట్టి చెప్పుటకు కాళిదాసుకునైన కద

పొంచి పొంచి। కవులు నీపై కృతులు కానుకగాని చ్చి బాగుగా కాలంబు జాగుబుచ్చి। సోమసుంద ర నాపైని ప్రేమబెంచి స్వామి కృపజూడకున్న నీ కేమి మంచి। శ॥ రా॥ సీ॥ వందనంబయ్యా నాముం దర నిలవయ్యా సుందరీరమణ నానందమయ్యా। క లియుగంబయ్యా నీ కనికారమేదయ్యా యంతవేడి న యింతపంతమయ్యా। శరణంటినయ్యా నాపర ము నీవేనయ్యా కనికారమేదయ్యా గాదిబోయ। అ ఖిలంబు నీదయ్యా అనుపమగుణమయ్యా అడుగడు గునకు నడుగ నాదిశయ్యా॥ నీవులేనిది లేదయ్యా నీ మమయ్యా నీదుకృప నాకు నెప్పుడునియగదయ్యా శ॥ రా॥ సీ॥ విశ్వంబుయును నీవె సశ్యంబులును నీ వె రుద్రుండు రామభద్రుండనీవె। వనజగర్భుడ నీ వె వార్ధులన్నియు నీవె సూర్యచంద్రులు సరిస్రుపు లు నీవె। వారకంబులు నీవె ధరగ్రహంబులునీవె వరషదారలు నీవె వరద నీవె। అష్టదిక్కులు నీవె ఆదిశేషువనీవె కులకు ధరములునీవె కూర్మనీవె॥ బ్రో వ నాకెవరు లితరులు నీవెకావె నీకుసమమయిన వాడెవడు నీకు నీవె। శ॥ రా॥ సీ॥ కలియుగంబున

లేవ ఘనులకు గనరావ నేజేసితిని సేవ బ్రోవరావ
మూలంబుయును నీవ మునులు నీవే కావయే ప్రొద్దు
నీతోవ కెలమినావ। మునిజనాళికి నీవ మృదుపైన
పదసేవ ముక్తి నాకివ్వవా మొసనిదేవ। నీకుబెట్టును
బువ్వ నేవేళ నీయవ్వ ధర్మపత్న్నులు నీకు తలపుదు
వ్వ॥ యేమి ననుబ్రోవకుంటివి యింతదవ్వ వేతన
లు బెడితె నిన్ను నేజేతు రవ్వ। శ॥ ౭౭ సీ॥ నినుజూ
డ గోరితి నీతోటిపోరితి నిన్ను బ్రతిమాలితినయ్యా
నృపతి। నీమేలుగోరితి నీకిస్తి నారతి నీకు జేసితిక్ృ
తి నీదూతకోతి। నెవ్వరైన నీభాతి నెమ్మిపరంజ్యోతి
నేవేళ నీనాతి సెరవిభూతి। నీకుజేసును నుతి నే
ప్రొద్దు నీస్తితి అలసత్యభామ నీపతికి సవతి॥ దేవ ని
ను గనెను గర్భమున దేవహూతి రామ నీకన్నర
చియింప నాచుమూతి॥ శ॥ ౭౮ సీ॥ మహిలోన నీమ
హిమ మరితలపోసి తరచి చెప్పుటకు నా ధాతవ
శమె। లీలావతార నీలీలలన్నియు సదా వర్ణించు
టకు నాజిహ్వకి। వశమె శేషశయనుడ నీదుచర్యలన్ని
యు నెంచి శేషునకైనను జెప్పదరమె। కవులంత
నీకథల్ కని పెట్టి చెప్పుటకు కాళిదాసుకునైన కడ

ఏవశమె॥ నౌరనీమహిమ దలపోయ నాకువశమె
అతులితంబుగ నీమహిమ వెతుకవశమె॥ క॥ ౬౦ సీ॥
కన్నతండ్రికిలేని ఘనమైన ప్రేమచే బ్రిహ్లాదు
గాచిన పెద్ద బిరుదు। హల్య నిన్నెప్ప డాశ్రియిం
చనిచేసు శాపమోక్షణము చేసినది బిరుదు। నిను
మోసపుచ్చిన నెలతపూతికి చెప్పగాచి మోక్షము
నిచ్చె గాఢబిరుదు। వేల్పు పెద్దనుగన్న వేల్పుజూ
డగనీదు రూపంబు నామంబు చూడలేదు॥ అన్నిటి
కినీవెకర్తవై యమరియుందు వన్నిటికి నీవె కర్తవై
యమరియుందు। క॥ ౬౧.

సీ॥ రావణు ఖండించి రాజ్యంబు పాలించి త
మ్ములందరిని నీతలపునుంచి। మఘములు గావించి
మర్యాదలనుబెంచి తరుణులందరినినీదయనుగాం
చి। మునిజనావళిని నీమోహంబులోనుంచి తరు
ణులగావించి దాపునుంచి। దుష్టులశిక్షించి శిష్టుల
రక్షించి పెద్దకాలమునీదు వేర్నుతించి॥ గాంచితిని
నిన్ను నీయందు ఘనతనెంచి, గోరితినినిన్ను నీపై
ని భారముంచి॥ క. ౬౨ సీ॥ రావోయి నామనవిరం
జిల్లనిన రాయి కోపమెందులకునోయి జూపకోయి॥

నామీదయేమోయి యింతపంతమటోయి రంతు
జేసెదవోయి రాగదోయి। మోముజూపియునా
కు ముద్దులియ్యగదోయి నీమంబు లివిటోయి నె
రమితోయి। చల్లనిచూపులు వెదజల్లవేమోయి
యెల్లవారికినీవె నెరుగనోయి॥ వోయివోయన వి
నకుంట న్యాయమోయి, తప్పులేకుండ జెప్పనా
తరమటోయి॥ శ. ౬౩ సీ॥ ప్రళయంబుగావించిప్ర
భుడవై ప్రభమించి పాలవారాసిపై పవ్వళించి।
భూతకోటులనెల్ల బొజ్జలో నిముడించి సూక్ష్మరూ
పముదాల్చి శోభగుబెంచి। కల్లజగతిని మరల మొ
ల్లముగగల్పించి లోకవిడంబంబు లోనుముంచి।
భూతముల బుట్టించి యాసతలు రెట్టించి అఖిలం
బులోనీదు యాత్రనుంచి॥ అంచితంబుగ నీచర్య
లెంచియెంచి, కవులుజేరిరి కైవల్య పదముగాంచి॥
శ. ౬౪ సీ॥ అంతరాళపుభూమి నంకించి పైకొత్తినీ
టిలో తెప్పగా నిల్పినావు। సేతుపుబంధించి జెప్ప
శక్యముగాని కోతుల కొల్వు గొల్పించినావు। అ
తులితంబుగ మునుల సతులను జేశావు సతులపై మ
తినీవు నిలిపినావు। ఘోరదైత్యులనెల్ల గోరునజీరా

వు మాయలేడిని నీవుమడిచినావు॥ తగును నీచర్య నీవనాటఁ౹కేగావు, నిన్ను జేరితి నీతోడు నన్ను గావు। శ. ౬౫ సీ॥ ఏమయ్య రావయ్య యింతజాగేలయ్య పవళించవయ్య నాప్రకర్షనయ్య। కయ్యంబు లేలయ్య కడునవ్వుగాదయ్య నేనునీకనుమాయ మానవయ్య। యేదయ్య నీదయ రానియ్యవేమయ్య తూగుటుయ్యాలపో నూగవయ్య। రతియందు శ్రమచేత రంజిల్లినావయ్య దానమిచ్చితినాదు మానవయ్య॥ అనుచు నీతోనుభామలు ఆడెనయ్య, పదిలముగ నన్ను బ్రోవక వదలనయ్య। శ. ౬౬ సీ॥ ప్రీతి తలోదరితోను భర్తపనులను జేసి యందరికి నన్ని రూపములతోను। యేక కాలము నందు యేకభావముగాను పదియాఱువేల భామినులతోను। స్త్రీలు బతిమాలను శిద్ధమైన శ్మేనురతులదేలించును రమ్యముగను। సంతోషముగనీవు సర్వకాలంబును సతులందు నీప్రేమ సమముగాను దయను వెదజల్ల జూచె నీధనముగాను, ఆర్తివినకున్న నీకిక నుకీర్తిబోను। శ॥ ౬౭ సీ॥ జగములు నిను భోలు జలనిధుల్ నీజాలు అను రూపములకు నీ వా

నవాలు। యిల్లాళ్లపైనీవు చల్లిన తలంబ్రాలు తమి దీరగను నీవుత్రాగేపాలు। నీమాటలను జేసు నిజ ముగా వెయివేలు తళతళ లాడెని తలరుమాలు। నయంబు నీమేలు నగుబాటు గాబోలు తరుణిరు క్మిణి దుర్విత్వతలనువేర్పులు। ఆదరించకయున్న నే నడుగపీలు బోధలిక నేల ననునీవు బ్రోవమేలు॥ శ॥ ౯౭ సీ॥ తనివి దీరదునీరుదాక్ష్యంబు నాకప్ప ప రముశీయ్య గదయ వరాలకుప్ప। ప్రేమజూసితె తప్ప బ్రతిమాలితే ముప్ప రిపరి జెప్పను నాకుమె ప్ప। నీపైనశాలువలు నీపైని నేగప్ప నీపైని పద్యము లు నేనుజెప్ప। నీమీదభక్తిని నీమంబు యికతప్పజె ప్ప జెప్పగవినవు జేయమెప్ప॥ ధరను దయజూడ మనచు నేతరచతప్ప నీకు శరణని వేడితే నాకుమె ప్ప శ॥ ౯౮ సీ॥ యింతులు నీకేల యెందుకు యీ గోలపతినను చురతుల బాధించ నేల। ర వికరవీసను చురవ్వ పేయగ నేల భామ లచేమాటపడగనేన। పరసతులతోనీవు భాషింప గానేల ఘనతజెడు చుండేదిగాన వేల। ముదితలం దున నీవు ముస్పిరి గొననేల మోహాంబులో సతు

ల ముంచనేల॥ వెదక జెప్పితి వెయ్యేల వేదపాళ్ళ
అతసుదప్పితె నాను నీ అమృతమేల। శ॥ ౧౦౦ సీ॥
శ్రీనాథనీకెంత శ్రీలతోడుతకొంత జేసినపనులన్ని
జెప్పవింత। శ్రీలత నీచెంత చెట్ట బట్టుటదెంతముం
తమాగ బెట్టరా ముసలులంత। పనిబట్టి శ్రీలతో భా
షించు టదియెంత శ్రీకాంతుడని నిన్ను జెప్పుటెం
త। చనువిచ్చి శ్రీలతో సరసమాడుటదెంత మ
హనీయమైననీ మహికిగొంత॥ జెప్పలేనంత నీపైని
గొప్పచింత తప్పదిక నన్ను బ్రోవు నీ దయకదెం
త। శ॥ ౧౦౧ మంగళం బంటినా మాట తప్పులుగా
యి శేవించు చుంటిని శేషశాయి। కనిపెట్టియుం
చునీ కరుణాసరవుచేయి యెపుడేమి జరుగునో
యేకశాయి। మరి మరి నీయందు మనసు బుట్టిన
దోయి అంగమ స్థిరమంటి రంగశాయి। దొరవు
నా తెరవకు వెరవు దొరికితివోయి కరువుదీరెనునా
కు కనక మోయి॥ ఆదరించక కోపంబు ఆగదో
యి తప్పలెంచితె జెప్ప నా తరమటోయి। శ॥౧౦౨
సీ॥ మహిత ప్రభావనా మనసుకు నీవంటి దైవమె
క్కడ లేదు దాతవంటి। కృపజూడ మంటినా నె

పసు రెంచకనుంటి దీనుని దరిజేర్ప మానకంటి। ప్రతిసారి దయజూడ బ్రతిమాల లేనంటి ప్రాజ్ఞుడ గావంటి ప్రభుడవంటి। మనవి చేకొనుమంటి మాట తప్పకుమంటి దయజూడు నీమాట దాటనంటి। కోటిమన్మథ నీరూపు లేటయింటప సాటియెవ్వరు నను బ్రోవ మేటివంటి॥ శ ౧౦౩ సీ॥ దశరథాత్మజ నీవు దశకంఠు నణియించి వాలినొక కోలతో గూలవైచి। ఖరదూషణాదుల గ్రక్కున ఖండించి విరివైన ధనువు హరువిల్లు విరిచి। కపులచే వారధి ఘనతిగా కట్టించి గిరిమతో సేతువు గర్వమణచి। వనితజానకిను నగ్ని బుషిమునుచు బంపించి పిమ్మట సీతపై ప్రేమబెంచి॥ మూర్తివతంబు నీకీర్తి మచ్చటించి నేర్పుగలిగిన మనుజుండు నిన్ను గాంచి॥ శ॥ ౧౦౪ సీ॥ నీస్మరణ మరువక నేప్రొద్దు దలచుచు నీమంబుతో నున్న నిన్ను గాంచు। అవనిపై నీభక్తి కాసక్తి పుట్టించు అమృతంబు అనరుండనుభవించు। నీ భక్తవరుడను నీప్రేమ జూపించు దీపించు నీకీర్తి దెశలుగాంచి। అతిమూఢు డనుచుని యాత్మనందున నుంచు నీపుత్రు డనుచుని ప్రేమబెంచు॥ మనసుకరి

౦ంచ కికనేను మాననసుచు మాయకుడవంటె మ
హాప నీమనసునుంచు॥ శ॥ ౧౦౫.

సీ॥ బ్రహ్మాదులైన నీప్రజ్ఞతెలియగలేరు చింతిం
చ నరులు నీకెంతవారు। యెల్లదైవములు నీకెన్న
డు సరిరారు దాసులందరు నీదుదయనుగోరు। సా
ధులందరు నీదు సాన్నిధ్యమున జేరు అజ్ఞాను లెపు
డు నీఆజ్ఞమీరు। అడుగడుగ :నకు నీకు నసురుల
తోపోరు సాధించి బరిమార్చ నీదెజోరు॥ బాధపెట్ట
కునాకృతులు నీదెపేరు, వేచ కికనాకు తోపించు
పాచినోరు॥ శ. ౧౦౬ సీ॥ కన్నకొడుకుని మనసు
కంగారుబెట్టితే బంగారు నీపెట్టి పగులగొట్టు। క
న్నతండ్రివి నీకు కనికరము లేకున్న గాదుకోలే
నట్టి కలహమెట్టు। యెంతవేడిన యింత చింతబె
ట్టితె రట్టు భక్తులందున నీకు ప్రబలబెట్టు। యీసా
రి నామనసు కింసబెట్టితెవట్టు కంసారి నీమనసు క
రుగగొట్టు॥ జ్ఞానులకునీదు కథపట్టి తేనిపట్టు, విం
త నీగోష్టి తరచితే యెంతగుట్టు॥ శ. ౧౦౭ సీ॥ మ
త్స్యమై జలధిలో మరి సోమకుని ద్రుంచి నిగమము
లు దెచ్చి నీసుతునకిచ్చి। కూర్మమై జగతిని కుదురు

గా నిర్మించి విపులభూమిని నీమనీవునుంచి। వరహా
కైపై హేమాక్షు వనధిలోపలవైచి పటుశక్తి భూమి
ని పైకిదెచ్చి। నరసింహమూర్తివై ధరహేమ కసి
పునిదండించి ప్రహ్లాదు దయనుగాచి ॥ వెదకితిని
గొప్పదౌరవనుచు మదికిదోచి, అహహా నమ్మితి ని
జము నీమహిమజూచి॥ శ. ౧౦౭ సీ॥ వామనమూర్తి
వై వసుధ యాచించితివి భూమంత నొక అడుగు
బూనిపెంచి। కడమపాదంబు నాకాశంబుపైనుంచి
విశ్వరూపము బెంచి విస్తరించి। సందులు గొందు
లు సరిగాను బిగించి పికటిల్లిన మేను వెక
సించి। ప్రళయ కాళాభీల ప్రజ్ఞను జూపించి బలిపై
ని మూడవ పదమునుంచి॥ బలిని నప్పుడు పాతాళ
మునకు బనిచి, గచటలేకుండ నీచక్రమచటనుం
చి॥ శ. ౧౦౮ సీ॥ జగతియందున బుట్టి జగదీశ్వరుని
కథల్ బలమైన కృతులందు బలుకనైతి। ఘన విప
ద్గాఢాంధకారమగ్నుడనై తీర్థయాత్రలనైన దిరు
గనైతి। మట్టి శరీరంబు గట్టిదనుచునమ్మి జపత
పంబులునేను చేయనైతి। కలిమికి కవులకు ఘనవి
రోధముచేర దానధర్మములైన దలుపనైతి॥ సురచి

రాకార నీప్రేమ జూపుసుదతి రావెదరి జేర్ప నాకు
ను నీవెనుగతి॥ శ॥ ౧౧౦ సీ॥ కరుణాకటాక్ష నీకరు
ణ ప్రభావంబు కరిరాజు ప్రాణంబు గాచినావు। క
రుణంబె నీమహిమ జెప్ప శక్యముకాదు ప్రహ్లా
దు భక్తికిప్రబలి నావు। దశరథాత్మజ నీదు దయవం
టి ధన మేది గాధేయు యజ్ఞంబు గడపినావు। తత్త
ఱ పడినీవు ప్రత్తర మొఱ్ఱికత్తె గర్భమందున శిశువు
గాచినావు॥ యిన్ని యునుగావు గాచినవి నన్ను
గావు, ప్రకట మొనరింతుననుబ్రోవుబాబుదేవు॥ శ॥
సీ॥ నీనామ మధురంబు నిరతంబుగ్రోలిన నిరుప
మానందంబు నెరపుచుండు। నీపదధ్యానంబు నే
ప్రొద్దుజేసిన భువనోన్న తత్వంబు బొందుచుండు
నీవెర నేకృతి నేపారజేసిన చిరకాల పదవిని జెందు
చుండు। నీనామ మెప్పుడు నేవేళ నుడివిన ఘోరపా
పంబులు జారకుండు॥ నీస్వరూపము నిఖిలంబు నిం
డియుండు, చింత చేసిన నరుడు నీ చెంతనుండు।
శ॥ ౧౧౨ సీ॥ చిరుతప్రాయమునుంచి శ్రీహరినీస్మర
ణ మహిని జేసితిని నీమననునుంచు। ఇహసౌఖ్యము
లను నేనిచ్ఛయింపగలేదు పరమంచు దేవర పరము

నుంచు। వాక్పుష్పమాలికల్ వరుసగా గూర్చితి ధ
రియించి కంఠమున తలపోయుంచు। జపఘాటి నీతో
టి జెప్పజాలనటంచు మరువక నీచిత్తమందునుంచు
అది విన్నుంచి నా ప్రార్థనాలకించు, జన్మసఫలత చే
యవే జయమటంచు। క॥ ౧౧౩ సీ॥ పవలరాయు
డెంత పదిలముగ గాపించి చేలంపు పెన్నెల రేడు
గాచి। తరికొండ్ల మేఘముల్ తెరచుగా వర్షించి ఘన
ముగా భూమిపై కనక మొలచి। దట్టముగ సస్యము
ల్ దిట్టముగ ఫలియించి పసుపసంబులు చాలపాల
నిచ్చి। ధర్మమెల్లెడలను తప్పక నడిపించి తన ప్రజ
పై ప్రేమతానుంచి॥ త్రేతయుగమున యీరీ
తి ఖ్యాతిజెంది అవని పాలించె రాముండు ఆదరిం
చి। క॥ ౧౧౪ సీ॥ ఘనపురి ద్వారకపసధిలో నిర్మిస్త్రి
వృష్ణులకది ప్రసిద్ధి పట్టు జేస్త్రి। మొల్లముగ సంపద
గొల్లభామలకిస్త్రి పెల్లుగా యదుకులము పెంపు జే
స్త్రి। పటుతరైశ్వర్యమును పట్టజాలకనిస్త్రి కల్గ
కు కడుమదము గప్పివేస్త్రి। మునిశాపమని పన్ని
ముసలమును బుట్టిస్త్రి తుంగచే యదుకులము కుం
గదీస్త్రి॥ హాస్యలాగముగ యదుసంప దపహరిస్త్రి

యెంచిద్వారక మున్నీట ముంచివేస్త్రి॥ శ॥ ౧౧౫
సీ॥ శరణు జగన్నాథ శరణుజానకిరమణ శరణు
జగద్వీర శరణు శరణు। శరణు కరుణానిధే శర
ణు వేంకటరమణ శరణు పరమానంద శరణు శర
ణు। శరణు నిర్గుణరూప శరణు జగత్ప్రభో శరణు
యోగానంద శరణు శరణు। శరణు మునిపోషక
శరణు జనపోషక శరణు పావనమూర్తి శరణు శ
రణు॥ శరణు శరణంటి నీకృప శరణు శరణు ప్రి
భుడ నాకియవె వైకుంఠపదవి శరణు। శ॥ ౧౧౬ సీ॥
దశరథాత్మజ నీకు దండంబు వార్థిగంభీరునకు వం
దనంబు। దేవజగన్నాథ దేవశ్రీపరమేశ అఖిలప్ర
ధాన నీకగుశుభంబు। జీవాత్ములకునీవు జీవనాధా
రంబు అమితప్రభావ నీ కగుజయంబు।కవుల కా
ధారంబుఘనపుణ్య తేజంబు మహిత ప్రతాపునకు
మంగళంబు॥ నీదుతేజంబు నెరపెను నీ జగంబు సు
రుచిరాకారజగతికి శుభకరంబు। శ॥ ౧౧౭ సీ॥ వా
డరేవాన్వయ వరసుధా కరమందు సోముడనగ
ను బుట్టి కామరాజు। సీసములు కోరకునై శ్రీహ
రిని ప్రార్థిసై మదికినోపెంచె నలబదియు మూడు।

రంగ శతకము నందు రంగని కర్పించి భవ బంధ
ములను నే బాపుమంటి। భక్తివైరాగ్యంబు పదవిగా
మదికిచ్చి తుదకు నీ సాయుజ్య పదవొసంగు। దీ
నమందార నాకోర్కె దీర్పకున్న చూడనాజాడ
నీడవలె విడువ నిన్ను॥ శతృమదభంగ నవఘన
శ్యామలాంగ సూరి చిత్తాబ్జభృంగ కస్తూరిరంగ।
శ॥ ౧౧౮.

మంగళం మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయును కస్తూ
రిరంగ శతకము ముగిసెను.

ప్రచురపత్రిక

ప్రకృతమున మదరాసు మొదలగుతావులముద్రాక్షరశాలలలో ముద్రించుగ్రంథములలో అనేకతప్పులుండుటచేత చదువరులకు అనుపయోగమగుననియెంచి పండితులచేత తప్పులన్ని ఒప్పులుగా పరిష్కరణచేయించి మంచికాగితములుంచి తెలుగున హెడ్డింగుటైపుతో అనేకరకముల శతకములును గ్రేటుప్రైమరితో స్త్రీలపాటలు 100 రకములును యింకా దండకములు కథలు ప్రబంధములు మున్నగునవి స్వంతఆఫీసునందు ముద్రించుచున్నారము. వెలలు సరసముగానుండును. విశేషముకొనువారికి సరిఅయిన కమీషను యివ్వబడును రు 0-0-6 లేబిల్సుపంపితే కేట్లాగంపుదుము. తెలుగునను యింగ్లీషునను గ్రంథములుకూలికిఅచ్చువేయుదుము.

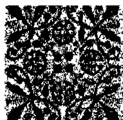
ఇట్లు విధేయుడు,

కాకినాడ పత్రివారివీధి మ్యూనిసిపల్ నెం 1862రు
పెద్దమసీదుకు పడమరవైపుయిల్లు

ప్రకటనపత్రిక.

శ్రీ [illegible] మహాత్మ్యము [illegible] ప్రతిపాద్యము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] శ్రీమహాత్మ్యము [illegible] శ్రీమహాత్మ్యము అని [illegible] ముందుగా ముద్రించి విక్రయించుచున్నారము.

మంగిపూడి రంగనాధరావు.
[illegible], ప్రొప్రైటర్.

శ్రీ [illegible] ముద్రాక్షరశాల

కస్తూరి రంగ శతకము